

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 02/93 77 591, Факс 02/98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, https://council.sofia.bg

РЕШЕНИЕ № 218

на Столичния общински съвет

от 11.06.2020 година

За предложение с вх. № СОА20-ВК66-3881/19.05.2020 година за произвеждане на местен референдум в Столична община, с въпрос:

„Да бъде ли изградена на територията на Столична община инсталация за изгаряне на гориво от отпадъци (Refuse-derived fuel-RDF)?”.

На основание чл.21, ал.1, т.20 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.31, ал.2 от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

Не приема предложение с вх.№ СОА20-ВК66-3881/19.05.2020 година за произвеждането на местен референдум на територията на Столична община, с въпрос: „Да бъде ли изградена на територията на Столична община инсталация за изгаряне на гориво от отпадъци (Refuse-derived fuel-RDF)?”, **съгласно мотивите, подробно изложени в становището на водещата комисия, а именно:**

I. Предложението за произвеждане на местен референдум на територията на Столична община е направено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила: Произвеждането на местен референдум е една от формите за упражняване на конституционно закрепеното в чл.1,ал.1 и чл.136,ал.1,изр. второ от Конституцията на Република България право на гражданите да участват в държавната власт и местното самоуправление и е подчинено на условията и правилата в специален закон - Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС). Една от формите за пряко участие на гражданите е референдумът (чл.3,ал.1,т.1 от ЗПУГДВМС). Той може да бъде национален, в случаите, в които се решава въпрос от национално значение (чл.9, ал.1 ЗПУГДВМС), или местен, когато се разрешава въпрос от местно значение, който законът е предоставил в компетентност на органите на местно самоуправление или органите на

района или кметството. (чл.26 ал.1 ЗПУГДВМС). Целта е въпроси от компетентността на органите на местно самоуправление и местна администрация да бъдат разрешени не от тях съобразно правомощията им, определени в Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), а пряко от гражданите в съответната община, район или кметство. Столичният общински съвет в решението си за произвеждане на местен референдум следва да одобри и разходите за организирането и финансирането от общинския бюджет за тази цел. Кметът и общинската администрация осъществяват организационно-техническата подготовка на местния референдум (чл.33 ЗПУГДВМС).

Предложението за местен референдум може да бъде направено от:

1. поне една пета от общинските съветници, но не по-малко от трима общински съветници;

2. кмета на общината, съответно кмета на кметството или района;

3. инициативен комитет с подписите на не по-малко от една двадесета от гражданите с изборителни права, които имат постоянен адрес на територията на съответната община, район или кметство към момента на вписване на предложението в регистъра.

Законодателят в ЗПУГДВМС е регламентирал специален ред, по който се прави предложение за местен референдум от инициативен комитет (чл.28-29 от ЗПУГДВМС). Доколкото няма специален ред за предложение за референдум отправено от една пета от общинските съветници, каквото е представеното пред СОС, следва да се прилага общият ред на Правилника за организация и дейността на Столичния общински съвет (ПОДСОС), тъй като се касае за решение, приемано от Столичния общински съвет. Съгласно чл.69 ал.1 от ПОДСОС предложението за произвеждане на референдум, отправено от не по-малко от една пета от общински съветници, следва да се внесе в Дирекция „Секретариат на СОС“ с придружително писмо, подписано от вносителя, и: 1. писмен доклад, подписан от вносителя, съдържащ обосновка, включително оценка за необходимите финансови и други ресурси за изпълнение на решението, както и оценка на въздействието от прилагането на предлаганото решение; 2. проект за решение; 3. информация за мотивите и характера на предлаганото решение.

Спазването на тези реквизити, било в специалния закон, било в общия нормативен акт, е съществено, защото те обезпечават възможността общинските съветници, които формират волята на Столичния общински съвет, да се запознаят своевременно с направеното предложение. Така те могат да формират обосновано волята на колективния орган при обсъждане и приемане на внесен проект за решение.

Видно от представеното предложение, в същото не се съдържа оценка за необходимите финансови и други ресурси и проект за решение, с което СОС е изправен пред невъзможност да обсъди и одобри необходимите финансови ресурси, които са необходими за произвеждането

на референдум (чл.33, ал.1 ЗПУГДВМС). Тези реквизити, макар и задължително изискуеми, липсват в придружителното писмо, подписано от вносителя. В случай, че Столичният общински съвет вземе решение за произвеждане на референдум и не обсъди финансовата страна на произвеждане на местен референдум по поставения въпрос, както и оценка за въздействието на предлаганото решение, дадени от вносителя и обсъдени в комисиите, то решението му ще е незаконосъобразно (в този смисъл Решение № 5330 от 01.08.2013 г. по адм.д. № 352/2013 г. на Административен съд - София град).

II. С Решение № CCI 2010BG161PR001 от 01.07.2011 година на Европейската комисия (ЕК) за финансиране от оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ е одобрен проект „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци на Столична община - фаза I“ (първа фаза).

Съгласно Решение № CCI 2010BG161PR001 от 01.07.2011 г. на ЕК, втората фаза на цялостния проект следва да включва строителството на инсталация за МБТ, като в случай на доказана необходимост в рамките на подготвителните действия, към втората фаза могат да се добавят и допълнителни компоненти. С Решение № CCI 2011BG161PR007 от 20.12.2012 г. на Европейската комисия е одобрен проект „Интегрирана система от съоръжения за третиране на битовите отпадъци от Столична община - фаза II“ (втора фаза). В Решението на Комисията е посочено, че проектът за втората фаза предвижда строителството на инсталация за МБТ, в резултат от работата на която се образува Refuse Derived Fuel (RDF) фракция, която би могла да се използва като алтернативно гориво в инсталация за комбинирано производство на енергия в инсталациите на „Топлофикация София“ ЕАД и/или в циментови заводи (само временно) на територията на Република България.

Първа и втора фаза на проекта на Столична община са финансирани по приоритетна ос 2 на оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ и изградените обекти са въведени в експлоатация.

Проектът „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF“ представлява трета фаза от цялостен проект в областта на управлението на битовите отпадъци на територията на Столична община, който обхваща общо три фази. Проектът представлява „голям“ проект по смисъла на чл.39 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 от 11 юли 2006 г., относно определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999. Всяка от трите фази на интегрирания проект на Столична община е взаимнообвързана с останалите две, като същевременно е функционално независима от тях.

Целта на проекта е да бъде осигурен допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (БО), по-специално оползотворяване

на образуваната в Завода за механично-биологично третиране („Завод за МБТ“) на отпадъци на СО, RDF-фракция, с което ще се осигури завършеност на системата и устойчивост на управлението на битови отпадъци на СО.

В проекта е разработен сценарий за функционирането му в условията на одобрения пакет за Кръгова икономика на ЕС. На база на извършения анализ, ЕК одобри функционирането на инсталацията, в условията на вече приет пакет на кръгова икономика. Това означава, че проектът представлява част от мерките, касаещи прилагането на политики за постигането на целите за кръгова икономика. С изпълнението на заключителната фаза от интегрираната система от съоръженията за управление на битовите отпадъци ще се постигне намаляване на количествата битови отпадъци, предназначени за депониране.

Проектът за Трета фаза е решение от типа „производство на енергия от отпадъци“ и има за цел разширяването на регионалната система за управление на отпадъците на София. Изграждането на високоефективна инсталация за комбинирано производство на енергия с оползотворяване на RDF е насочено към намаляване на вредното въздействие от отпадъците върху човешкото здраве и околната среда на територията на СО и оползотворяването им за получаване на топлинна енергия със съпътстващо производство на електрическа енергия по високоефективен комбиниран способ, която да бъде на достъпни цени за гражданите на София. В модерното съоръжение за оползотворяване на полученото от механично-биологичното третиране на отпадъци RDF-гориво и производство на топлинна и електрическа енергия ще бъдат оползотворявани термично 180 000 тона RDF годишно. Електроенергията ще се предоставя на националната електрическа мрежа, а топлинната енергия - на топлофикационна мрежа на територията на гр.София. Проектът за Трета фаза е в съответствие с разпоредбите на чл.4 на Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19.11.2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и чл.6, ал.1 на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) - оползотворяване за получаване на енергия. С изпълнението на заключителната фаза от интегрираната система от съоръжения за управление на битовите отпадъци ще се постигне намаляване на количествата битови отпадъци, предназначени за депониране, в съответствие с принципите на кръговата икономика.

Избраната технология за оползотворяване е в пълно съответствие с най-добрите налични техники на Европейския съюз и е най-разпространеното и прилагано технологично решение към настоящия момент в европейски и световен мащаб.

Към настоящия момент в процес на изграждане в Европа са около 30 броя инсталации, сред които и такива, финансирани със собствени средства на съответните общини когато европейско финансиране не е достъпно (напр. гр. Истанбул - 2 броя, гр. Белград - 1 брой). Този факт

потвърждава обстоятелството, че инсталациите за оползотворяване на отпадъци с производство на енергия, не оказват влияние на дейностите по рециклиране, а допълват системите за управление и третиране на отпадъците.

Някои от основните стъпки в процеса на реализация на проекта дотук са следните:

Работата по проект „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF“ стартира с Решение № 482/28.07.2011 г. на Столичния общински съвет.

На 01.06.2012 година „Топлофикация София“ ЕАД подписва споразумение с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), в качеството ѝ на администратор на средствата от Международен фонд „Козлодуй“, за предоставяне на грант 037 за изпълнение на проект „Техническа помощ за проектиране на когенерираща инсталация в София с оползотворяване на RDF“.

На 08.03.2013 г., „Топлофикация София“ ЕАД подписва договор с Ramboll A/S, Дания, за предоставяне на консултантски услуги. В резултат от изпълнението на този договор, в периода 2012–2014 г., са изготвени необходимите документи за подготовка на дейността за бъдещото изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в Столична община: идеен проект с избор на технология за оползотворяване на RDF; определяне на площадка за разполагане на инсталацията; предпроектно проучване; доклад за анализ, разходи, ползи; проект на Апликационна форма и техническо задание за ДОВОС.

Издадено е решение по ОВОС № СО-03-03/2015 г., на РИОСВ, изх.№ 26-00-7022 от 28.08.2015 г., в резултат на проведена процедура по реда на Глава шеста, Раздел III от Закона за опазване на околната среда, постановено от Директора на РИОСВ-София, с което е одобрено осъществяването на инвестиционно предложение „Изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF отпадък“.

С Решение № 447 от 23.06.2016 г. на СОС е одобрен проект за ПУП - изменение на план за регулация и план за застрояване, с който е отреден терена, собственост на „Топлофикация София“ ЕАД за изграждане на инсталацията.

С Решение на СОС № 474 от 20.07.2017 г. се дава съгласие Столична община и „Топлофикация София“ ЕАД да кандидатстват пред Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.“ за финансиране на проектното предложение.

На 4.12.2017 г. е подписано споразумение за партньорство между СО и „Топлофикация София“ ЕАД.

С Решение на СОС № 283 от 17.05.2018 г. се одобрява поемането на дългосрочен общински дълг за съфинансиране на проекта и се дава съгласие за получаване на банков кредит от ЕИБ в размер до 67 млн. евро,

при условията и ред на договора за кредит. Наред с другите реквизити в диспозитива на решението се възлага на кмета на СО да издаде заповед за създаване на Комитет за наблюдение на проекта, който да включва представители на СОС, представители на СО и експерти.

На 25.11.2019 г. излиза Решение на ЕК за съвместима държавна помощ по проекта.

На 02.03.2020 г. ЕК одобрява проекта и публикува решението си по отношение на държавната помощ.

На 20.03.2020 година ЕК публикува Решението си за одобрение на проекта в официалния вестник на Европейския съюз.

На 01.04.2020 година ЕК издаде Решение за изпълнение на Проекта.

За площадка на инсталацията за RDF е определен терен на територията на ТЕЦ „София“ - в северната част на град София, в промишлена зона „Задгаров район“, на територията на парцел № 68134.511.4, план 22, кв.22, парцел 1 от плана на гр. София кв. Сердика, ул. ”История Славянобългарская” № 6. Съгласно Общия устройствен план на София, теренът е предназначен за индустриално развитие, гробищен парк и за търговски площи и не е необходима процедура за смяна на предназначението на земята. Доставка на RDF се осъществява по маршрут извън централна градска част - околоръстен път и булевард в промишлената зона, като маршрутът е съгласуван с Агенция „Пътна инфраструктура“.

Трафикът, свързан с функционирането на инсталацията, е преминал през оценка в ОВОС. Оценка показва, че транспортирането на RDF ще увеличи съществуващия трафик по трасето с 0,44%, т.е. натоварванията от проекта са пренебрежими. Транспортът на RDF е 180 000 т/год., съответно около 600 т/ден, което може да се осъществява с два камиона, правещи общо 23 курса на ден. Камионите са с двигатели покриващи емисионни норми Euro VI.

Проектът е преминал през почти двугодишен период на оценка, от страна на компетентните институции на Национално и Европейско ниво. Одобрението на т.нар. „голям“ проект, преминава през сложна и продължителна процедура на оценка, при която на различните етапи, проектът е доказал своята жизненост и необходимост.

С инсталацията за производство на топлинна и електрическа енергия от RDF се постигат следните екологични, социални и финансово-икономически ползи:

Екологични ползи

- Намаляване на количеството депонирани отпадъци от СО от 16% към настоящия момент до под 10% след изграждане на инсталацията;
- Намаляване емисиите на фини прахови частици от ТЕЦ София с 6,2 т/г (9,6%);
- Намаляване емисиите на въглеродни оксиди с 87,2 т/г (7%);

- Намаление на емисиите на азотни оксиди с 46,4 т/г;
- Реализация на йерархията за управление на отпадъците в СО;
- Устойчиво управление на отпадъците в СО чрез интегриран подход;
- Намаление на емисиите на вредни вещества и парникови газове, чрез четиристепенна технология на почистване, съгласно действащата Директива 2010/75/ЕО за индустриални емисии;
- Намаление емисиите на СО₂ в рамките на целите за устойчив растеж;
- Намаление на потреблението на първични природни ресурси;
- Осигуряване най-висока степен на сигурност, чрез непрекъснат мониторинг на пречиствателните съоръжения в реално време;
- Пречиствателните съоръжения, част от технологичната схема на инсталацията, са високо ефективни и осигуряват пълно съответствие на екологичните норми и стандарти.

Социални ползи

- Производство на 55 MW топлинна енергия за 40 000 домакинства;
- Производство на 19 MW електроенергия за 30 000 домакинства;
- Гарантиране на сигурност на услугите, предоставяни от Дружеството на потребителите в дългосрочен план;
- Всички икономии и ползи, които проектът ще реализира ще бъдат насочени към гражданите на столицата, тъй като КЕВР определя цените на топлинната енергия по разходоориентиран метод, което означава, че по-ниските разходи ще доведат до по-ниска цена на топлинната енергия – прогнозно с близо 4% спрямо действащата от 01.05.2020 г. 68,19лв/МВтч.

Икономически и финансови ползи

- Диверсификация на горивната база на Топлофикация-София и изграждане на изцяло нова мощност, отговаряща на новите политики на ЕС, за преход към нисковъглеродна кръгова икономика;
- Повишаване на енергийната ефективност при производството, чрез прилагане на високоефективно техническо решение, като се постига обща енергийна ефективност от 91,1 % (топлинен и нетен капацитет), с което ще бъдат изпълнени изискванията на стратегия „Европа 2020“;
- Намаление на потреблението на газ от Топлофикация-София с 65 млн. Nm³, като се спестяват 16 млн. лв. на година за гориво;
- Спестяване на 17 млн. лв. на година от такса за депониране, която е заложена по норматив на 95 лв. на тон;
- Намаление на разходите за закупуване на въглеродни емисии с около 120 000 текв/год. или над 5 млн. лв.;
- Преустановяване на разходите за транспорт и оползотворяване на RDF в циментови заводи, което спестява близо 11 млн. лв. годишно (за 180 000 тона).

III. В становището предоставено от кмета на Столична община се сочи, че трите големи проекта на Столична община за управление на битовите отпадъци са в синхрон с йерархията на управление на отпадъците, като в тях се извършват дейности по рециклиране, третиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, благодарение на които се намалява до минимум процента на отпадъците, които се депонират.

Изграждането на инсталация за оползотворяване на RDF, образуван от работата на инсталацията за МБТ на Столична община, е предвидено като инвестиционна мярка в Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. (НПУО) и ще допринесе за постигане на заложените в него цели. На този етап от работа по проекта Столична община разполага с реален шанс да изгради своя инсталация за производство на енергия от отпадъци с 57,65% безвъзмездно европейско финансиране и да се нареди до най-зелените европейски столици, които от години разполагат с такива инсталации. Евентуална загуба на еврофинансиране не отменя строителството на инсталацията, а предполага изграждането ѝ изцяло за сметка на общинския бюджет, което ще натовари общината и гражданите двойно повече и също така, ще забави реализирането на проекта във времето.

На този етап за оползотворяване на произведения RDF се използват циментовите заводи и топлоцентрали, които са далеч от София. Евентуално отлагане и несигурност в изграждането на собствена общинска инсталация ще направи общината напълно зависима при намирането на крайно решение за оползотворяване на RDF-горивото и то при увеличаваща се цена за крайното оползотворяване. При такова решение Столичната община ще загуби напълно възможността да влияе на цените за оползотворяване на RDF-горивото в други централи и циментови заводи и ще е принудена да приема предложените цени от такива частни субекти.

Изборът на технология е между най-добрите налични техники (НДНТ), които единствено се финансират от Европейската комисия. Изборът на НДНТ се извършва след сравнение на съществуващите и прилагани в промишлен мащаб техники за осъществяване на съответната дейност. За инсталацията референтният документ за НДНТ е т. нар. „вертикален ВАТ“ на ЕК, Институт за перспективни технологични проучвания. Спазени са изискванията на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлените източници. Разгледани и сравнени са двете утвърдени и предпочитани технологии - технология за изгаряне на скара и изгаряне в кипящ слой. При отчитане на доказаните предимства - широк диапазон на изменение на количеството, състава и големината на RDF, както и по-малкото летяща пепел в димните газове, е избрана технологията със скарно изгаряне. През годините технологията на скарно изгаряне непрекъснато се усъвършенства с нови технически и иновативни решения.

В заключителния доклад на „Джаспърс“ („Джаспърс“ е партньорство между ЕК, ЕИБ, ЕВВР и KfW с цел подпомагане на страните от ЕС при

подготовката на висококачествени големи проекти, които ще бъдат финансирани с европейски средства) се посочва, че използваната технология за оползотворяване на RDF е изпитана и тествана, а предложената система за очистване на отработените газове е широко разпространена в цяла Европа, като всички технически параметри и инженерни аспекти на съоръжението са добре обяснени. В доклада на „Джаспърс“, който е неразделна част от оценката на проекта, се посочва, че анализираният по време на проектирането опции са подходящи и целият процес на избор на опции е ясен, достатъчен и правилен, като избраният вариант е изпълним, оправдан и се прилага в редица страни в Европейския съюз.

Въздействието на проекта върху емисиите на парникови газове е оценено внимателно въз основа на методологията на ЕИБ за въглероден отпечатък. Изпълнението на проекта ще има пряк ефект върху намаляването на емисиите на парникови газове чрез ползване на RDF вместо природния газ и по този начин ще допринесе за изпълнението на европейските цели до 2030 г. (40% по-малко емисии на CO₂), Националния план за действие за изменение на климата 2013-2020 г., План за действие за устойчиво енергийно развитие на СО 2012-2020 и предстоящия План за действие за устойчива енергия и климат на СО 2021-2030 (40% по-малко емисии CO₂).

Проектът за Трета фаза води до намаляване от приблизително 17 000 тона CO₂ годишно през първата година на експлоатация, увеличавайки се до приблизително 20 000 тона CO₂ годишно (които представляват 1,76% от целта на СО до 2020 г.) поради това, че количеството на обработения RDF ще се увеличава с течение на времето.

Целта на ЕС за енергийна ефективност до 2020 г. е 20%, а приетата през 2018 г. цел до 2030 г. - 32,5%. Проектът ще допринесе за постигането на енергийните цели чрез повишаване на енергийната ефективност (127 000 MWh топлинна енергия ще се произвежда чрез когенерация вместо чрез котли), което води до намаляване на внесения природен газ от приблизително 600 000 MWh или 51 600 toe (1 toe = 11,63 MWh).

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 11.06.2020 г., Протокол № 15, точка 1 от дневния ред, по предложение № СОА20-ВК66-3881/19.05.2020 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

(п)

Елен Герджиков

